

Akademski solidarnost – sindikat visokog obrazovanja i znanosti – formalno je osnovana u Zagrebu 9. III. 2011. Taj sindikat proizašao je iz istoimene inicijative koja se suprotstavila neoliberalnom paketu zakona kojim je vlada Republike Hrvatske pokušala regulirati odnose u područjima sveučilišta, znanosti i visokog obrazovanja. U srpnju 2011. pokrenuo je štrajk i nastavio niz aktivnosti koje su dovele do povlačenja štetnog paketa zakona iz sarske procedure. Dio je šire fronte borbe za javno dobro koja se vidljivije formira u vrijeme blokade hrvatskih sveučilišta u travnju 2009. Ustrojen je na direktnodemokratskim principima, djeluje u svim hrvatskim univerzitetima.

<http://sites.google.com/site/akadsolid/>

akad.solidarnost@gmail.com

BELEŠKE O AUTORIMA

Michael W. Apple rođen je 1942. godine. Pre nego što je počeo da predaje na univerzitetu, radio je kao nastavnik u osnovnim i srednjim školama u Njujorku; bio je predsednik sindikata nastavnika. Doktorirao je 1970. u oblasti studija kurikuluma na Univerzitetu Kolumbija. Apple je “John Bascom” profesor kurikuluma, nastave i studija obrazovnih planova i programa na Univerzitetu Viskonsin u Medisonu, gde predaje od 1970. godine. Dobio je brojna priznanja i nagrade; između ostalih, i nagradu za životno delo Američke asocijacije za istraživanje u obrazovanju. Među publikacijama koje je napisao i priredio nalaze se *Ideology and Curriculum* (1979); *Teachers and Texts* (1986); *Cultural Politics and Education* (1996); *Official Knowledge: Democratic Knowledge in a Conservative Age* (2000); *The State and Politics of Education* (2003); *Educating the “Right” Way: Markets, Standards, God and Inequality* (2001); *The Routledge International Handbook of Critical Education* (2009); *The Routledge International Handbook of Sociology of Education* (2010); *Global Crises, Social Justice, and Education* (2010).

Basil Bernstein (1924-2000), dete jevrejskih imigranata, odrastao je u istočnom Londonu. U II svetskom ratu maloletan se prijavio u Kraljevske vazduhoplovne snage, s kojima je bio u Africi. Po povratku iz rata, radio je razne poslove kako bi sebi platio školovanje na Londonskoj školi ekonomije i stekao diplomu iz sociologije. Školovao se i za nastavnika; u periodu 1954-1960 predavao je niz predmeta, od matematike do fizičkog vaspitanja. Doktorirao je u oblasti lingvistike 1963. na Univerzitetkom koledžu London, posle čega počinje da predaje na Institutu za obrazovanje u Londonu, gde je ostao do kraja radnog veka. Karijeru je završio kao “Karl Manhajm” profesor emeritus sociologije obrazovanja. Dobio je nekoliko počasnih doktorata i brojna priznanja. Godine 2001. posthumno mu je dodeljena nagrada Američke sociološke asocijacije za životni doprinos sociologiji obrazovanja. Među njegovim publikacijama su *Theoretical Studies Towards A Sociology Of Language* (1971); *Applied Studies Towards A Sociology Of Language* (1973); *Towards A Theory Of Educational Transmissions* (1975); *The Structuring Of Pedagogic Discourse* (1990); *Class, codes and control, vol. 1-5* (prva knjiga objavljena je 1971). Na srpski jezik je prevedena knjiga *Jezik i društvene klase* (1979).

408

Pierre Bourdieu (1930-2002) studirao je filozofiju na École normale supérieure. Po sticanju diplome iz filozofije, radio je kao nastavnik, a zatim služio vojsku u Alžiru, gde je i predavao 1959/60. Vraća se u Pariz 1960. i predaje na Univerzitetu u Parizu do 1964. godine, kada prihvata poziciju na École pratique des Hautes Etudes. Od 1968. godine vodi Centre de Sociologie Européenne. Godine 1975. pokreće časopis *Actes de la Recherche en Sciences Sociales*, a 1981. dolazi na čelo departmana za sociologiju na Collège de France. Za rad u oblasti sociologije, antropologije i filozofije Bourdieu je dobio brojna priznanja. Autor je i koautor niza publikacija, među kojima su *Sociologie de l'Algérie* (1958); *Les hérités* (1964; sa Jean-Claudeom Passeronom); *La reproduction. Eléments pour une théorie du système d'enseignement* (1970; sa Jean-Claudeom Passeronom); *Esquisse d'une théorie de la pratique, précède de trois études d'ethnologie kabyle* (1972); *La distinction. Critique sociale du jugement* (1979); *Questions de sociologie* (1980); *Ce que parler veut dire. L'économie des échanges linguistiques* (1982); *Homo academicus* (1984); *Choses dites* (1987); *La Noblesse d'état. Grandes écoles et esprit de corps* (1989); *Les règles de l'art: Genèse et structure du champ littéraire* (1992); *Raisons pratiques. Sur la théorie de l'action* (1994); *Contre-feux. Propos pour servir à la résistance contre l'invasion néo-libérale* (1998); *La domination masculine* (1998). Više njegovih knjiga prevedeno je na srpski jezik, a ima i domaćih zbornika koji se bave Bourdieu-ovim delom.

Walter Feinberg je rođen 1937. godine. Diplomirao je 1960. godine, a doktorirao 1965. na Bostonskom univerzitetu. Feinberg je “Charles Dunn Hardie” profesor emeritus filozofije obrazovanja na Univerzitetu Ilinoisa, na kom predaje od 1967. godine. Za višedecenijski rad na problemima vezanim za obrazovanje i građanska prava u demokratskom mul-

tikulturnom društvu dobio je brojna priznanja. Autor je i urednik niza publikacija, među kojima su *Understanding Education: Towards a reconstruction of educational inquiry* (1983); *Japan and the Pursuit of A New American Identity: Work and Education in A Multicultural Age* (1993); *On Higher Ground: Education and the Case for Affirmative Action* (1997); *Common Schools/Uncommon Identities: National Unity and Cultural Difference* (1998); *Citizenship and Education in Liberal-Democratic Societies: Teaching for Cosmopolitan Values and Collective Identities* (2003; kourednik sa Kevinom McDonoughom); *For Godness Sake: Religious Schools and Education for Democratic Citizenry* (2006).

Amy Gutmann je rođena 1949. godine. Diplomirala je 1971. na Harvard-Redklif koledžu, a doktorirala 1976. na Univerzitetu Harvard. Predavala je na Univerzitetu Princetonu od 1976. do 2004. Radi kao "Christopher H. Browne" počasna profesorka političkih nauka na Pensilvanijskom univerzitetu od 2004. godine; iste godine je proglašena za predsednicu univerziteta. Dobila je nekoliko počasnih diploma sa raznih univerziteta, kao i brojne nagrade za izuzetne akademske doprinose. Napisala je i priredila niz publikacija: *Democracy and the Welfare State* (1988; urednica); *Multiculturalism and The Politics of Recognition* (1992; urednica); *A Matter of Interpretation: Federal Courts and the Law* (1997; urednica); *Work and Welfare* (1998; urednica); *Ethics and Politics: Cases and Comments* (1984); *Liberal Equality* (1980; kourednica sa Dennis Thompson); *Democratic Education* (1987); *Democracy and Disagreement* (1996; kourednica sa Dennis Thompson); *Color Conscious: The Political Morality of Race* (1996; kourednica sa Anthonyjem Appiahom); *Identity in Democracy* (2003); *Why Deliberative Democracy?* (2004; kourednica sa Dennis Thompson). Kod nas je preveden zbornik tekstova koji je ona priredila: *Multikulturalizam: ispitivanje politike priznanja* (2003).

409

Peter McLaren je rođen 1948. godine. Pored toga što je završio osnovne i doktorske studije (1983) u oblasti obrazovanja na Univerzitetu u Torontu, diplomirao je i englesku književnost. U periodu od 1974. do 1979. radio je kao nastavnik u osnovnim i srednjim školama. Od 1985. radio je kao profesor na Univerzitetu Majami, gde je saradivao sa poznatim kritičkim pedagogom Henryjem Girouxom. Od 1993. predaje na Kalifornijskom univerzitetu u Los Anđelesu. Dobitnik je počasnog doktorata univerziteta u Argentini i Finskoj. Među njegovim brojnim publikacijama nalaze se *Che Guevara, Paulo Freire, and the Pedagogy of Revolution* (2000); *Teaching Against Global Capitalism and the New Imperialism. A Critical Pedagogy* (2005; koautor sa R. Farahmandpur); *Capitalists and Conquerors: Critical Pedagogy Against Empire* (2005); *Life in Schools* (5 izd., 2006 [1989]); *Rage and Hope: Interviews with Peter McLaren on War, Imperialism and Critical Pedagogy* (2006); *Pedagogy and Praxis in the Age of Empire: Towards a New Humanism* (2007; koautor sa N. Jaramillo); *Critical Pedagogies of Consumption: Living and Learning in the Shadow of the "Shopocalypse"* (2009; kourednik sa J.A. Sandlin); *Academic Repression: Reflections from the Academic Industrial Complex* (2010; kourednik sa A. Nocella i S. Best), *Revolutionizing Pedagogy:*

Educating for Social Justice Within and Beyond Global Neo-liberalism (2010; kourednik sa S. Macrine i D. Hill).

Martha C. Nussbaum je rođena 1947. godine. Diplomirala je 1969. na Njujorškom univerzitetu, a doktorirala 1975. na Univerzitetu Harvard. Predavala je na Harvardu, Braunu i Oksfordu. Radi kao “Ernst Freund” počasna profesorka prava i etike na Čikaškom univerzitetu. Dodeljene su joj počasne diplome sa četrdeset američkih, kanadskih, azijskih i evropskih koledža i univerziteta. Dobila je brojne nagrade za istraživački i predavački rad, kao i za pojedine objavljene knjige. Autorka je i urednica niza publikacija: *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy* (1986); *Love’s Knowledge* (1990); *The Therapy of Desire* (1994); *Poetic Justice* (1996); *For Love of Country* (1996); *Cultivating Humanity: A Classical Defense of Reform in Liberal Education* (1997); *Sex and Social Justice* (1998); *Women and Human Development* (2000); *Upheavals of Thought: The Intelligence of Emotions* (2001); *Hiding From Humanity: Disgust, Shame, and the Law* (2004); *Frontiers of Justice: Disability, Nationality, Species Membership* (2006); *The Clash Within: Democracy, Religious Violence, and India’s Future* (2007); *Liberty of Conscience: In Defense of America’s Tradition of Religious Equality* (2008); *From Disgust to Humanity: Sexual Orientation and Constitutional Law* (2010); *Not For Profit: Why Democracy Needs the Humanities* (2010); i *Creating Capabilities: The Human Development Approach* (2011). Prevedene su njene knjige *Ža ljubav domovine: rasprava o granicama patriotizma* (1999), *Pjesnička pravda* (2005), *Krhkost dobrote: sreća i etika u grčkoj tragediji i filozofiji* (2009). Reč je objavila njene tekstove “Profesor parodije” (62/8, 2001) i “Feministička kritika liberalizma” (71/17, 2003).

Jean-Claude Passeron (1930), francuski sociolog i epistemolog, direktor u École des hautes études en sciences sociales. Posle studija u École normale supérieure i agregacije iz filozofije okrenuo se sociologiji. Šezdesetih godina objavio je s Pierreom Bourdieuom dva dela iz sociologije obrazovanja (*Les Héritiers* i *La Reproduction*) i referentno delo u oblasti metodologije i epistemologije društvenih nauka *Le Métier de sociologue*. Posle udaljavanja od Bourdieua sarađivao je s drugim sociolozima, uglavnom u oblasti sociologije kulture i umetnosti. Početkom osamdesetih s Robertom Castelom, Michelom Foucaultom i drugima osniva Eksperimentalni univerzitetski centar, avangardni pedagoški projekat koji će kasnije postati Pariz VIII. Uređuje časopis *Enquête*.

Richard Stanley Peters je rođen 1919. u Indiji. Umro je 2011. u Engleskoj. U II svetskom ratu bio je među dobrovoljcima Hitne pomoći (*Friends Ambulance Service*). Diplomirao je 1942. na Kraljičinom koledžu u Oksfordu, a doktorirao 1949. na Birkbek koledžu, na kom je predavao od 1949. do 1962. Radio je kao profesor filozofije obrazovanja na Institutu za obrazovanje u Londonu od 1962. godine sve do odlaska u penziju 1983. Smatra se jednom

od ključnih figura u radu Društva za filozofiju obrazovanja Velike Britanije i *Časopisa za filozofiju obrazovanja*. Napisao je i priredio mnoga dela, među kojima su *Ethics and Education* (1958); *The concept of education* (1967; urednik); *Education and the development of reason* (1972; kourednik sa R. F. Dearden i P. H. Hirst,); *The philosophy of education* (1973; urednik); *Education and the education of teachers* (1977); *Moral development and moral education* (1981).

Patricia White stekla je diplome u oblasti obrazovanja. Radi kao istraživač filozofije obrazovanja na Departmanu za humanističke i društvene nauke, Instituta za obrazovanje u Londonu. Njena interesovanja vezuju se za političku filozofiju obrazovanja, građanski status i obrazovanje, etiku i moralno obrazovanje, kao i probleme vezane za kategoriju roda u ovim oblastima. Među publikacijama koje je napisala i uredila nalaze se *Beyond Domination: An Essay in the Political Philosophy of Education* (1983); *Civic Virtues and Public Schooling: educating citizens for a democratic society* (1996); *Democracy and Civic Education* (1998); *Personal and Social Education: philosophical perspectives* (1989); *Beyond Liberal Education: Essays in Honour of Paul H. Hirst* (1993; kourednica sa R. Barrow); *Philosophy of Education: Major Themes in the Analytic Tradition* (1998; kourednica sa P. H. Hirstom; 4 toma: "Philosophy and Education", "Education and Human Being", "Society and Education", "Problems of Educational Content and Practices").

411

O PRIREĐIVAČIMA

Dejan Ilić rođen je 1965. godine u Zemunu. Diplomirao je na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Magistrirao je na Studijama roda i kulture na Centralnoevropskom univerzitetu u Budimpešti i Otvorenom univerzitetu u Londonu. Doktorirao je na Studijama roda na Centralnoevropskom univerzitetu u Budimpešti. Objavio je knjige *Osam i po ogleda iz razumevanja* (2008) i *Tranziciona pravda i tumačenje književnosti: srpski primer* (2011). Urednik je u časopisu *Reč* i u "Fabrici knjiga".

Ana Kolarić rođena je 1980. godine u Beogradu. Diplomirala je Opštu književnost i teoriju književnosti na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu, a magistrirala na Studijama roda na Centralnoevropskom univerzitetu u Budimpešti i Fakultetu za humanističke nauke Univerziteta u Utrehtu. Predaje na Filološkom fakultetu u Beogradu. Objavljivala je u časopisima *Reč* i *Knjiženstvo*.